Utgiven av Boföreningen Vildsvinet

KULTINGEN

December 2017

nr 98

Innehåll

Välkommen	3
Höstens städdagar	4
Balkanpub	6
Extrastämma och husmöte	7
Awesome People	9
Hönsgruppen	9
Styrelsenytt	10
Cirkelgym	12
Pernillas matidé	12
Rapport från 6:an	13
Gunnela och Kata	14
Hjärngympa	14
Halloween	15
Julpyssel i matsalen	15
Öppen scen	16
Om DN-reportaget	16
Dn-reportaget	17
Nästa nummer	20

I redaktionen: Karin Sahli, Linus Gustafsson, Björn Sandberg och Magnus Storm.
Redigering och osignerade foton: Björn Sandberg

Välkommen

till ännu en Kultingen i raden. Nu en rad på 98 stycken! 98 nummer och ganska precis 25 år sedan Gunnela på sidan 14 var med och gav liv åt den första Kultingen. En sådan livskraftig krabat måste det vara något visst med.

Det här nummret innehåller hela 20 sidor. Detta tack vare att vi kan erbjuda alla oss läsare en extra fin julklapp, som vi fått till skänks av Dagens Nyheter. Mer om det på sidan 16 och framåt.

Hösten håller på att övergå till vinter. Och förhoppningsvis når den fram så småningom. Hösten för ju också med sig att träden byter skepnad. När popplarna på andra sidan parken glesnade fick man förr skymta skogsbrynet på andra sidan fälten från mitt köksfönster. Så icke nu. Förut när vår tomt var en bestämd utkant av stadsbebyggelsen gick det ganska lätt att intala sig att naturen var alldeles nära. Så icke nu.

Om man drar på sig "Det var bättre förr"-mössan, rynkar näsan, sätter armarna i kors och fnyser lite, kan det tyckas som det stora och väldiga som kryper inpå oss från sydost liknar något onaturligt, stort och farligt. När skymningen faller lyser det upp sig som en invasion från en främmande planet. De taggiga byggnadsställningarna känns hotfulla och de stora kranarna svänger sakta fram och tillbaka som spanande antenner eller kanske tvekande men beredda fångstarmar.

Men det kanske blir bra? Vi kanske kan acceptera att vi bor i en stad, där det står hus åt alla håll? Ibland när solen skiner, man är på gott humör och lite nyfiken på tillvaron kan det faktiskt kännas lite spännande att fundera på hur det kan komma att se ut där borta. Ganska nära oss. Det kommer ju att bo em massa människor där också. Kan vara trevligt!

Men hur det än kommer att bli, så kommer Kollektivhuset Vildsvinet att vara kvar. Och precis som Kultingen visat sig vara en bärande och livskraftig idé har ju hela huset visat sig vara det. I över 25 år! Det räcker med att läsa vår tidning för att förstå det.

Björn Sandberg

Vill du hålla dig uppdaterad kring vad som gäller och händer i huset?
Gå in på vår hemsida: www.vildsvinet.com
Kan du inte vårt användarnamn och lösenord?
Fråga ditt trapphusombud - eller någon annan granne.

Städdagen den 16 september

Andra städdagen var den 8 oktober. Vi var inte så många, men det blev en el gjort både ute och inne. Själv var jag i köket på em.

Här är några som är ute och rensar löv, men det blir mer innan snön kommer. 16 hade också egen städdag den 29 oktober med sallader och sushi tillsammans.

Karin Sahli

Balkanpub

Foto: Sladjana Radic

Lördag 15 oktober bjöd Dragomir och Sladjana in till höstens första pubkväll. Det bjöds på olika maträtter från Balkan och Dragomir passade på att ge en lektion i historia med kartbilder på en vägg.

Han var med i den första vågen som sökte sig till Sverige för jobb bland de som då kallade sig jugoslaver . Sedan blev det krig och oro och landet splittrades. Då kom det flyktingar, inte minst från Bosnien. Sladjana kom hit långt senare.

Vi sparade in på band eller trubadur och lyssnade på inspelade häftiga rytmer från deras hemland Serbien. Det blev knökfullt i lokalerna och en trevlig kväll.

Tack Dragomir och Sladjana!

Karin Sahli

Foto: Sladjana Radic

Foto: Belmina

Foto: Belmina

Extrastämma och husmöte

Söndagen den 22 oktober samlades vi i matsalen. Trapphus 6 hade fixat frukost innan.

Ordföranden Albin Skillmark redogjorde för varför vi kallats till extrastämma. Styrelsen behöver utökas.

Edina Zeneli har avgått och ska ersättas. Vi behöver fler ersättare. Har rätt till fyra enligt stadgarna.

Jag föredrog valberedningens förslag, som blev mötets beslut.

Magdalena Rickardsson, som varit suppleant och är sekreterare i styrelsen blev ordinarie, och vi fick två nya suppleanter jämte Caroline King, nämligen Kristina Landmark och Solveig, Sollan, Dahlberg-Campbell.

Albin passade på att informera, att Nanny Belle flyttat från huset och ÖBO hittat en ny hyresgäst, som har ideell verksamhet riktad mot ungdomar. Vi får veta mer om dem längre fram.

Så var det dags för själva husmötet.

Bente Lindqvist, som svarar för fördelning av uppgifter presenterade ett förslag att diskutera i smågrupper, där vi skulle tycka till om vad som var viktigast. Vi fick färgpennor och kände oss lite som skolbarn, men det gjorde inget. Idén var bra, och diskussionerna flödade i alla grupper och sedan tillsammans.

Grundläggande förvaltning måste fungera, men det som mer handlar om trivsel är också viktigt. Alla ska känna att de har en uppgift efter ork och förmåga och ingå i en grupp med liknande uppgifter, men även hur mycket tid man behöver lägga ner. En del som t.ex. bäcken är mer säsongsbetonat. Jag är t.ex. sammankallande i miljögruppen, som varje vecka kollar att sopsortering, återbruksrum och förvaring av skänkta böcker, filmer och spel sköts i gillesstugan. Det har blivit bra ordning där nu, måste jag få påpeka.

Gruppen kring Bente fortsätter att arbeta med frågorna om arbetsuppgifter och arbetsgrupper.

Nästa gång vi ses är det husfesten den 11 november. Få se vad trapphus 8 har hittat på.

Karin Sahli

HUSFEST

bjöds hela huset på lördagen den 11 november. Trapphus 8 var värd och byggde upp hela festen änd från halv fem till långt in på natten. Först skulle vi gissa vad det var för slags runda bruna kulor som låg i en glasburk - och hur många de var. Så serverades vi kinesisk gryta med ris, samt chokladmousse med vispgrädde till efterrätt.

Trapphusvis vandrade vi sedan runt i knepig tipspromenad. Barnen, med lite mer spring i benen, fick skutta loss i motionsrummet.

Matsalen blev pub med Ragnarssons duo, dvs Carl och Oskar Ragnarsson, far och son, som stod för underhållningen.

Pris för att veta att det var tvättnötter i glasburken fick Åse Christensen och för att gissa ganska bra hur många dessa var fick flera stycken. Det ärorika vandringspriset för bästa trapphustävlingsresultat fick Nr 13 - som glömt det hemma sen vinst i fjol, så vi är många som undrar hur det ser ut.

Björn Sandberg

Foto: Caroline King

AWESOME PEOPLE

heter den gamla Knorren-lokalens nya hyresgäster. Alltså den lokal som ligger på bottenvåningen mellan köket och sexans port. Där fanns fram till försommaren en dagisverksamhet som heter Nanny-Bell och före det husets egen förskola Knorren.

En dag i mitten av november hälsade jag på de nyinflyttade grannarna och hälsade välkommen till huset samt försökte få veta lite vilka de egentligen är och vad de gör.

Den ganska nystartade verksamheten drivs av Karin och Fredrik Wouda, som är gifta med varandra och bor på Riagatan, bara ett stenkast härifrån. Formellt är företaget en ideell förening, som också är knuten till ett EU-projekt och dess avdelning ”Erasmus +”. Karin är anställd som integrationskoordinator i Ljusnarsbergs kommun. Fredrik har en bakgrund som IT-pedagog, men jobbar nu helt ideellt för den här verksamheten. Tack vare EU-projektet kan de nu hyra egen lokal – den hos oss.

Själva verksamheten går ut på att genom olika möten, kurser och aktiviteter stärka ungdomars självkänsla, självförtroende, initiativtagande och handlingskraft. Målgruppen är idag ungdomar mellan 13 och 18 år. Men den övre gränsen kan tänjas. Just nu finns t.ex. ett samarbete med Ljusnarsberg där 20 asylsökande vuxna män kommer hit till Visthusgatan 6 och har workshop kring innehållet i en lärobok i samhällskunskap, ”Om Sverige”. Just nu pågår också ett samarbete kring coaching och teambuilding med Grillska gymnasiet.

Man arbetar mycket efter en egen metod som bl. a. testats praktiskt i Rumänien. Internationella kontakter är viktiga för Awesome People. Det var utanför Sverige man startade och det är därför som nätpresentationen fortfarande är på engelska.

När pratstunden närmade sig sitt slut berättade jag för dem att vi haft lite problem med att ungdomar som inte bor här använt korridorer och andra utrymmen som värmestuga. Karin och Fredrik försäkrade att all verksamhet i vår lokal är schemalagd och att de gärna håller ett öga på att in- och utpassager sker som tänkt.

När detta skrivs (30/11) har jag precis fått syn på en liten affisch på vår anslagstavla. Awesome People kopplar på en allmän inbjudan till språkcafé till ett av sina arrangemang. Ett mycket lovvärt exempel och tips på hur vi kan vara till nytta för varandra.

Björn Sandberg

Hönsgruppen

I förra numret efterlyste vi fler medlemmar i hönsgruppen, och numera är Sandra Meyer med och tar hand om hönorna. Välkommen! Om någon mer funderar på att gå med så går det alldeles utmärkt.

Det har ju blivit lite kallare nu så hönorna har fått stanna inne sedan ett tag. Istället har de tillgång till växthusdelen där de kan sprätta lite. Så här års är inte äggproduktionen så hög men några ägg per vecka blir det i alla fall.

Hönsgruppen

Foto: Magnus Storm

Boföreningen Vildsvinet

Styrelsenytt november-december 2017

Så har vi gått in i den mörkare delen av året men förhoppningsvis så kommer det lite lagom med snö som lyser upp i kombination med lite lagom kyla så att inte våra värmekostnader skjuter i höjden.

Extra föreningsstämma den 22 oktober

Innan husmötet samma datum passade vi på att hålla en extra föreningsstämma eftersom styrelsen behövde förstärkas med några ledamöter. Magdalena Rickardsson, som tidigare suttit med som suppleant valdes till ordinarie ledamot och Solveig Dahlberg Campbell samt Kristina Landmark valdes in som nya suppleanter. Samtliga valdes till och med kommande årsmöte.

Husmöte den 22 oktober

Ett trettiotal diskussionsglada medlemmar hade lockats att bidra med sina åsikter och synpunkter till den översyn av våra arbetsuppgifter som görs av styrelsen. I smågrupper fick vi rangordna varje arbetsuppgift efter nödvändighet samt tid/tyngd/ansvar och sedan lämna in till styrelsen som underlag för ett fortsatt arbete. Mer information om detta kommer senare. På mötet diskuterades också ifall en översyn av storgrupperna och vem som ska ansvara för dessa borde göras. Vad gällde ansvar lades det fram en åsikt om att vi alla har ett gemensamt ansvar för att involvera varandra. En påminnelse lyftes också om att alla arbetsuppgifter har en egen arbetsbeskrivning på föreningens hemsida.

Till dig som hyr parkeringsplats

Då vi under sommaren har sett hur ogräset fått frodas fritt på en del p-platser kommer här ett förtydligande: Varje hyresgäst av parkeringsplats har eget ansvar att rensa och hålla snyggt samt fylla på grus på sin egen parkeringsplats. De som har parkeringen som arbetsuppgift sköter de allmänna ytorna men inte de enskilda parkeringsplatserna.

Ventilationsarbete

Under veckorna 50 och 51 kommer ventilationsarbete genomföras i kök och gemensamhetslokal. Det innebär att matlag och övriga bokningar kommer att påverkas.

Nycklar och taggar

Om du har tappat en nyckel eller tagg är det viktigt att du anmäler detta till Öbo. De kan då spärra

denna innan den hamnar i orätta händer. För närvarande har styrelsen en diskussion med Öbo om det är dags för en översyn av vårt låssystem eftersom vi har haft en del intrång den senaste tiden. Vi funderar också över en alternativ lösning på tillträde till relaxen pga att den ibland missköts av personer som använder den i andra syften än det den är tänkt för. Fortsättning följer.

Golvvård

Vi har som bekant många kvadratmeter gemensamma golv som vi alla behöver vara aktsamma med för att de ska hålla länge. Vi i styrelsen anser att det är dags att genomföra en golvvård då vi ser att golven är mycket slitna på sina ställen. I samband med detta har vi också diskuterat förekomsten av inomhusåkning på sparkcyklar, inlines och andra hjulförsedda åkdon och befarar att detta sliter hårt på våra golv. Vi är medvetna om att det på ett tidigare barn- och ungdomsmöte bestämts att det ska vara tillåtet med inomhusåkning i motionsrummet men vi anser inte att våra golv är anpassade till det och att det slitage som det medför är försvarbart. Med detta som bakgrund vill vi därför aktualisera ett tidigare beslutat förbud mot inomhusåkning och uppmana er att prata om detta med era barn.

En sned skåplucka, en droppande kran eller annat som du behöver hjälp med att reparera i din lägenhet...?

Vi har fått signaler från Öbo om att vi inte vänder oss till våra vaktmästare i den utsträckning vi borde. Vi poängterar därför att om något behöver lagas i din lägenhet så ring eller smsa i första hand husets vaktmästare Dragomir Sucurovic 070 – 486 38 93. Om han inte kan hjälpa dig kommer han att hänvisa dig att kontakta öbo.

Hemsidan och Facebook

För att få reda på det senaste gör du ett besök på vår hemsida. Där kan du även läsa om våra avtal, arbetsbeskrivningar, protokoll, vem gör vad, telefonkatalogen och mycket mer. Saknar du inlogg? Kontakta ditt trapphusombud.

På Facebook finns en sluten grupp som heter Vildsvinet, där en del av föreningens medlemmar är mer eller mindre aktiva med information och frågor/förfrågningar. Är du inte redan medlem där så bli gärna det.

Kommande styrelsemöten

Måndag 11 dec kl. 18.00
Måndag 8 jan kl. 18.00
Måndag 5 feb kl. 18.00
Måndag 5 mar kl. 18.00
Måndag 19 mar kl. 18.00

Kontakta styrelsen

styrelsen@vildsvinet.com

/ Styrelsen för Bostadsföreningen Vildsvinet, Kooperativ hyresrättsförening

Foto: Malin Green

Cirkelgym

På tisdagar ordnas sedan några veckor cirkelgym i kollektivhuset. Solveig "Solan" i trapphus 16 är initiativtagare, och vi är nu några tjejer (varför bara tjejer?) som träffas och tränar tillsammans. Som namnet cirkelgym antyder, kör vi gymövningar vid olika stationer, 45 sekunder på varje. Det är mycket fokus på armar och rygg. Bra för kontorsråttor med skärmnacke!

Alla grannar är välkomna att vara med! Det är VÄLDIGT praktiskt att inte ens behöva ta på sig ytterkläder när man ska iväg och träna ... Det är också trevligt att pusta och svettas ihop med sina grannar!

Malin Green

Foto: Malin Green

Foto: Cindy

Halv åtta i matsalen en gång i månaden?

Är du intresserad att träffa dina grannar och laga mat tillsammans?

Jag tänkte starta igång ett matgäng som träffas en gång i månaden, lördagar då vi lagar en trerätters middag som vi äter tillsammans vid 19.30. Om du vill vara med så ses vi i gillestugan söndagen 14 januari 2018 kl. 15.00 för lite fika och prat om hur vi vill göra, kostnad och så vidare.

Den här aktiviteten riktar sig främst till vuxna och äldre barn.

Första middagen kommer att bli 3 februari 2018, samling 17.00

Häng på det blir smakrikt, lärorikt och trevlig gemenskap!

Pernilla Kjellnér

Rapport från trapphus 6

Inbrott och stöld

av en drös med vinterdäck upptäcktes av Fredrik den 20 oktober. Fyra av hushållen i vårt trapphus hade förvarat sina vinterdäck, sammanlagt 16 stycken, i vårt gemensamma och låsta städförråd. När Fredrik tittade in i förrådet den 201/10 var det soprent. Alla däck spårlöst borta. 16 däck puts väck! Varje däckägare polisanmälde naturligtvis händelsen. I min egen anmälan underströk jag att varje lägenhetsinnehavare, och endast vi, hade nyckel till vårt gemensamma förråd, som därför hade regelbunden tillsyn. Visste förstås inte då att försäkringsbolagen drar av 50% av ersättning om fler än man själv har nyckel till drabbad lokal. (Trots att man ibland känner sig lite till åren, är det fortfarande mycket man lär sig.)

Björn Sandberg

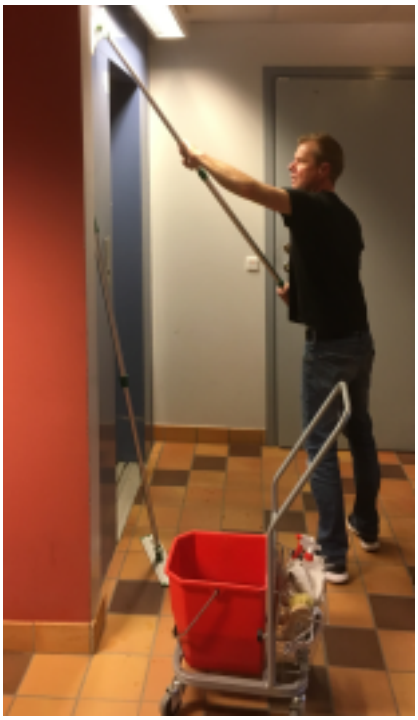
Plötsligt blev ena hörnet i vårt städförråd väldigt tomt.

Putsade och fejade

i vårt trapphus gjorde vi tillsammans lördagen den 11 november. Egentligen skulle vi avsluta dagen med att äta tillsammans också, men den verksamheten blev utkonkurerad av 8:ans storslagna husfest (mer om den på sid. 8). Vi får skynda oss att planera in nytt datum för trapphusmatkväll. Traditionen med Sushi uppe hos Ami lär ingen vilja rubba på.

Björn Sandberg

Vildsvinet
finns på Facebook!
Ett behändigt sätt att nå sina grannar på, om man vill hojta till om något.

Gunnela och Kata

Gunnela Björk är historiker och har bott i vårt hus med sina barn Moa,Tove och Joel på deltid under de första åren. De bodde i trapphus 16.

Hon och Ylva Liljeholm var de som startade vår tidning Kultingen, och de var väldigt engagerade i kollektivhuset på olika sätt. Hon forskar i historia och har givit ut en bok om kvinnor i Örebro i början av 1900-talet. Den heter "Att förhandla sitt medborgarskap" och är mycket läs- och tankvärd. Sedan forskade hon om Margareth Thatcher, men den boken har jag inte läst än. Nu i våras kom hennes senaste bok, som handlar om Kata Dalström. Kata Dahlström: agitatorn som gick sin egen väg, som hon kallar den.

Jag var och lyssnade på ett intressant föredrag av Gunella på ABF den 18 oktober. Hon berättade om boken och sin forskning. Salen var nästan fullsatt, och många hade frågor efteråt. Man kunde även köpa boken, vilket jag gjorde.

Vem var Kata Dalström?Hon föddes 1858. Fadern var professor, mamman hemmafru och de hade det gott ställt med tjänstefolk, som skötte hushållet och barnen. Efter några år flyttade familjen till Bångbro i Kopparberg. Kata, som hon kom att kallas, gifte sig ung med en ingenjör och de fick sju barn, men deras familj hade oftast tjänstefolk också. De bodde på olika håll i Sverige pga hans arbete vid järnvägen. Trots familjens konservativa värderingar blev hon socialist och fick uppdrag i det socialdemokratiska partiet, inte minst som agitator, ett uppdrag som hon gillade och passade för. Det blev många besvärliga resor inte minst i Norrbotten och ofta ganska primitivt, men hon blev väldigt efterfrågad som talare och folkbildare. Trots allt resande var hon mån om sina barn och hjälpte dem ekonomiskt.

Längre fram blev hon kommunist och fick bl.a. åka till Sovjet, men så småningom blev hon besviken på trycket från Komintern, som ville bestämma även över det svenska partiet.

Gunnela hänvisar till livlig brevväxling mellan Kata och ledare inom den socialistiska rörelsen, alltfrån Branting till Hinke Bergegren. Så småningom tog orken slut och hon avled 1923.

Karin Sahli

Hjärngympa med Solveig

fick vi prova på vid några tillfällen under hösten. I takt till musik skulle vi med olika ljud och rörelser följa bilder och beskrivningar. Det var väldigt uppskattat och bjöd på många skratt.

Tack Solveig att vi fick möjlighet att prova på detta och vi hoppas på en fortsättningskurs!

Paula Thuring

Foto: Paula Thuring

Halloween

som undertecknad har lite svårt att förhålla sig till, kom och passerade även denna sista oktober. Det var i år en tisdag. Helgen före hade två skrämselutsmyckade halloween-bröder ringt på hos mig och frågat om jag föredrog bus eller godis. Jag sa som det var att jag inte hade en enda godisbit hemma, inte ens en frukt. Tänkte att nu kanske man får se vad alternativet "Bus" kunde innebära. Men, nej - istället blev det en förhandling om vad "godis" skulle kunna vara. Som sista och lägsta bud bud fick jag veta att "av Ragnar fick vi i alla fall en sked honung förra året." Ja, då fick det väl bli var sin sked honung hos mig också. Det kändes lite väl snålt. Så när gruppen på bilden ringde på och hotade på den utsatta tisdagen, hade jag laddat upp med förväntat godisalternativ.

Björn Sandberg

Dagen före första advent

träffades stora och små i vår matsal för att klä granen, julpyssla, baka pepparkakor och må gott tillsammans.

Förbered dig till

ÖPPEN SCEN

16 december kl 18:00

Scenen är din! Likaså mickarna, högtalarna och ljusen! Var med och träd fram med din talang! Kom och skapa en magisk afton!

Dagens Nyheter kom och hälsade på

Under hösten har DN:s journalist Hans Arbman skrivit en serie reportage om olika sätt att bo i flerfamiljshus. Han kallade serien för "Under samma tak". När han skulle skriva om kollektivhus, valde han att komma och hälsa på oss. Varför just oss glömde jag fråga om, men det känns positivt, på något oprecist sätt. Vi bor ju en bit ifrån DN-skrapan i Stockholm, så det fick bli mitt på dagen, då vårt hus likt många andra flerfamljshus är ganska tomt. Men vi var några som kunde möta upp och berätta vad vi tycker och visa runt. Med sig hade han fotografen Carl Bredberg. De besökte oss den 28 september och den 9 november publicerades del 3 i serien, som handlar om oss och vårt sätt att bo.

Nyttigt och, i det här fallet, positivt att få sig berättat hur vår boendesituation verkar vara utifrån sett. Väldigt många här i huset skulle säkert tycka det är både bra och trevligt att ta del av den här artikeln, tänkte jag när jag läst den. Och kom efter några dagar på att jag själv ju är inblandad i tidningsartikelspridning i vårt hus. Efter en del mailande, kopiering och redigeringspussel kan nu Kultingen, på sina följande tre sidor, stolt presentera journalisten Hans Arbman och fotografen Carl Bredberg från Dagens Nyheter, som hedersgäster och delkreatörer av detta nummer. Så här följer DN-reportaget med texten i sin helhet och tre av de fyra bilderna.

Björn Sandberg

Ida och Albin Skillmark, med sonen Love, tar en kaffe med Pernilla Kjellner och Björn Sandberg. På kollektivhuset Vildsvinets stora gård med lekplats, odlingslotter och växthus uppstår ofta spontana fikastunder med grannarna efter jobbet.

"Här blir vardagslivet mycket enklare"

Text: Hans Arbman/DN, Foto: Carl Bredberg/DN

Gemenskapen är stark, möjligheterna att påverka miljön och att få hjälp från grannarna är stora. Men man måste också själv vilja ställa upp och hjälpa till efter förmåga. Så beskriver invånarna i kollektivhuset Vildsvinet sitt boende.

Gården till kollektivhuset Vildsvinet i Örebro går mot sin vintervila, men här är ändå full aktivitet. I växthuset hämtar Marie Andersson dagens skörd av gurka och tomater. Love Skillmark, 2,5 år, har precis kommit hem från sin förskola strax intill och leker med sin kompis Matthew Cicek en bit bort vid gungbrädan. Hans föräldrar Albin och Ida tittar till hönsen i hönshuset medan lillasyster Majken, knappt två månader gammal, snusar i vagnen intill.

Albin och Ida Skillmark hamnade i kollektivhuset Vildsvinet av en tillfällighet för sju år sedan. De hade aldrig lekt med tanken att bo i ett kollektivhus. Ida hade visserligen varit här ganska ofta som barn och fikat hos sin mormor som bodde här då. Hon tyckte att gården var väldigt mysig men tänkte aldrig att det skulle vara något speciellt med de här husen.

– För oss handlade det enbart om att få en bostad. Vi hade lämnat en studentlägenhet bakom oss och ställde oss i den allmänna bostadskön, säger Albin.

Då dök en tvåa i Vildsvinet upp. De tackade ja och flyttade in, utan att tänka igenom ordentligt vad de gav sig in på.

Till en början kändes det lite ovant med allt umgänge med grannar och aktiviteter som husfester, pubkvällar och kafé. Då hade de nog önskat sig att bo i en mer vanlig hyresrätt.

– Vad sjutton är det vi har hamnat i? tänkte jag på det första husmötet vi var med på. Det var så mycket diskussioner och höga röster. Men senare lärde vi oss jargongen och att folk skämtade en hel del, säger Ida.

Albin Skillmark matar gårdens höns. Den som har hönsansvaret får också ta hand om äggen.

Med tiden insåg de båda att det fanns många fördelar med att bo i ett kollektivhus och att de högljudda diskussionerna handlar om att invånarna är så engagerade i sin boendemiljö.

– Vardagslivet här blir mycket enklare. Man lär känna sina grannar väldigt bra, man vet vad alla barn i husen heter. Det blir en stark gemenskap som alla har glädje av. Vi som har barn kan till exempel hjälpas åt att hämta barnen i förskolan. Om man behöver åka och handla är det bara att fråga en granne om den kan se till barnen en stund. På många sätt är det idylliskt för barnen att växa upp här, säger Albin.

På den stora gården finns två växthus, odlingslotter, bärbuskar, fruktträd och gott om umgängesytor för både stora och små.

– Varje vecka har vi förskolor som kommer hit och använder sig av gården, säger Ida.

Även inomhus finns flera gemensamma utrymmen: en stor matsal med kök för gemensamma middagar, pubkvällar och kafé, men även för medlemmars privata fester. Där finns bibliotek med tv och eldstad, lekrum, motionsrum, bastu, hobbyrum, snickarverkstad, gästrum.

I återbruksrummet kan medlemmar lämna in urvuxna barnkläder och leksaker som andra kan ha glädje av.

En fördel med kollektivhuset som flera boende lyfter fram är att man har betydligt större möjligheter att påverka sin omgivning än i en vanlig hyresrätt.

– Vi tar ju alla beslut tillsammans och bestämmer hur vi vill ha det. I en hyresrätt kanske man bara hälsar på varandra, säger Ida.

Det var när de fick sitt första barn som de verkligen förstod vilken skillnad det var mot att bo i en vanlig hyresrätt eller bostadsrätt.

– Plötsligt kom flera grannar, gav oss barnkläder och leksaker och erbjöd sig att hjälpa till, säger Ida.

Möjligheterna att påverka innebär också fler arbetsuppgifter. I föreningen finns en styrelse som har huvudansvaret för husets skötsel. Varje vuxen i huset tilldelas en obligatorisk arbetsuppgift. Det kan handla om att ta hand om hönshuset, sköta trappstädningen eller att hålla i städdagarna.

– Vi sköter gräsklippning och snöskottning själva. Uppgifterna är anpassade efter vem man är och vad man har för möjligheter. Alla kan bidra med något, säger Albin.

Den som har katt kvalificerar sig till exempel för att vara med i kattgruppen, som varje vecka rensar gårdens sandlådor från kattbajs. Bland medlemmarna utses två vaktmästare. De fixar enklare reparationer i både lägenheter och gemensamma lokaler. Arbetsuppgifterna kan också vara av mer gemenskapsskapande social karaktär, som att hålla i matlag, kaféer eller pubkvällar.

Vårens och höstens städdagar, då gården görs i ordning för sommar- respektive vintersäsong är de enda obligatoriska gemensamma aktiviteterna. De

Fakta.
Kollektivhuset Vildsvinet

Byggdes 1992 som ett kollektivhus till Bomässan i Örebro, består av ett 60-tal hushåll. Lägenheterna varierar från 1 till 5 rum och kök.
Fastigheten ägs av det kommunala bostadsbolaget Örebrobostäder men drivs som en kooperativ hyresrätt genom en ekonomisk förening som hyr hela kvarteret av Örebrobostäder.
Nya medlemmar betalar en insats på 1 000 kronor per rum. Dessa pengar betalas tillbaka när man flyttar. De boende skriver andrahandskontrakt på sin lägenhet med föreningen.
Ekonomi och en stor del av förvaltningen, som städning, gårdsskötsel och löpande underhåll, sköter medlemmarna själva. Varje trapphus ansvarar för städningen av sin trappa.
I föreningen finns matsal för 76 personer med tillhörande storkök, bibliotek, bastu och relaxrum, lekrum, motionsrum, snickarverkstad samt ett gästrum.

På gården finns gott om lekutrymme. I gungan Matthew Cicek.

som inte kan vara med får andra uppgifter att utföra senare.

– På den senaste städdagen var vi 48 vuxna och 31 barn. Det var en del att hålla ordning på, säger Albin.

Utanför den gemensamma matsalen träffar vi Björn Sandberg som bott i Vildsvinet i elva år.

– Jag sökte mig hit när jag hade pensionerat mig för att vara närmare barn och barnbarn i Örebro. Det var hela idén om att göra saker tillsammans som lockade mig. Det bästa är att man har sin egen lägenhet och ändå inte är så fjärmad från sina grannar. Och man väljer ju sitt umgänge själv, säger han.

– Det var så roligt att komma hit. Jag gillade att det vimlade av barn runt benen när man var ute på gården.

I kväll har Björn tillsammans med en granne ansvaret för veckans matlag. Det innebär att de ska laga mat, duka och diska åt 25 personer. Men sedan kan man äta många gånger utan att göra någonting. Endast två gånger i halvåret står man i köket.

– I kväll blir det pasta med vegetarisk färssås, säger Björn.

Medlemmarna i matlaget är en brokig blandning av äldre, barnfamiljer och medelålders, berättar Björn som också ansvarar för Vildsvinets egen tidning Kultingen som kommer ut i pappersform fyra gånger per år.

Pernilla Kjellner kommer cyklande hem från jobbet för att gå ut med hunden. Hon har bott här i omgångar sedan huset var nästan nytt.

– Första gången var jag ensamstående med mitt första barn och tyckte att det här var ett perfekt sätt att bo på då. Det var en så familjär känsla, mycket gemenskap och många barn. Man fick ett helt nätverk omkring sig.

Hon träffade en ny man, fick en son. När han skulle börja skolan längre bort flyttade de till en vanlig hyresrätt närmare skolan.

– Men jag längtade tillbaka och till slut lyckades vi få en lägenhet här igen. När man kommer hem från jobbet sitter det alltid någon på gården som man kan slå sig ned med.

Huset ägs av kommunala Örebrobostäder och hyrs ut i sin helhet till föreningen. Föreningen skriver hyreskontrakt direkt med de boende. Man försöker hitta hyresgäster som verkligen är intresserade av den kollektiva tanken. Och det går oftast bra.

– Det är klart att det byggs in en viss social kontroll i ett kollektivhus. Ibland kan det vara lite svårt att få i gång de nyinflyttade, säger Albin.

Är det mycket konflikter i huset?

– Jag tror nog att det kan vara mer konflikter i ett kollektivhus, men jag ser det inte som någon nackdel. I ett vanligt hyreshus kan man i stället gå omkring och vara sur länge utan att kommunicera. Här reder vi oftast ut konflikterna direkt, säger Albin.

Nyligen beslutade styrelsen till exempel att sparkcyklar inte får användas inomhus, efter att en diskussion uppstått om detta. Ibland kan styrelsen få gå in och medla mellan grannar som blivit osams. Om någon missköter sig kan styrelsen skriva ett varningsbrev till hyresgästen.

En fördel som flera nämner är att kunna byta lägenhet inom huset beroende på livssituation.

– Vi kunde till exempel flytta in i en större lägenhet när vi fick barn. Par som separerat har kunnat bo kvar i var sin lägenhet, säger Albin.

Vad är det för typ av människor som bor här?

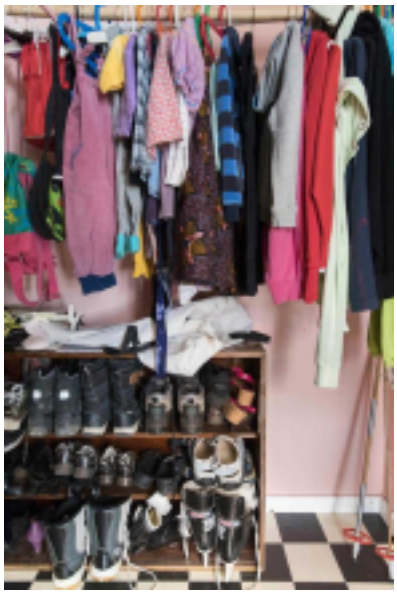
– Det är en väldig blandning av åldrar. Påfallande många är lärare, socionomer, akademiker och musiker, säger Albin.

Både han och Ida är lärare. Efter några år tillhör de kärngänget i kollektivhuset. Albin är ordförande i föreningen och Ida städgeneral.

– I dag skulle vi ha svårt att tänka oss att bo någon annanstans. I valet mellan bostadsrätt, vanlig hyresrätt eller kollektivhus är det här det bästa alternativet. Det borde finnas flera sådana här boenden i Sverige, men det passar naturligtvis inte alla, säger Albin.

– Man ska nog vara en viss typ av människa för att bo så här. Det som förenar oss är nog att vi alla vill ta bättre hand om vår jord, säger Ida.

hans.arbman@dn.se

I återbruksrummet kan man lämna in sådant man själv inte behöver.

Nästa nummer av Kultingen

beräknas utkomma den 22 februari - med manusstopp den 9 februari. Men du som vill medverka med texter och/eller bilder behöver inte vänta ända fram till mausstopp. De välkomnande mapparna för inkommande texter och bilder står vidöppna redan nuoch väntar på bidrag som vill lägga in sig i nästa Kultingen. Skicka helst texter och bilder som bifogade filer till "kultingen.tidning@gmail.com". Skriva och rita på papper som sedan stoppas i Björns brevlåda går också bra. Om tillräckligt många deltar så kan även nästa nummer komma ut med 20 sidor.